

CSONGRÁDI HIRADÓ

Előfizetési ára havonta 1.—
egy évre 12 — pengő.
vidékre havonta 1.30 pengő.

Politikai, társadalmi és közgazdasági napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csongrád, Színhárosság tér 2.
Telefonszám 33.

III. évfolyam, 150. szám.

Szerkesztésért és kiadásért felel Bartoss Károly.

1933. július 6. csütörtök.

A miniszterelnök betérjesztette a kormányzói hatáskör kiterjesztéséről szóló egyszakaszos törvényjavaslatot

Gömbös Gyula miniszterelnök kedden délután a parlamentben benyújtotta a kormányzói hatáskör módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely a következőképpen hangzik:

Törvényjavaslat az alkotmányosság helyreállításáról és az állami hatalom ideiglenes rendezéséről szóló 1920. első t.-c. 13. §-ának újabb módosításáról.

1. §. Az országgyűlés elnapolásának, berekesztésének és feloszlásának a királyi hatalomban foglalt joga — ugyanazokkal a korlátozásokkal, amelyeket e tekintetben az 1848-ik évi IV. és az 1867-ik évi X. t. c. Ófelsége a király jogára nézve megállapít — a kormányzót is megilleti.

Ha az országgyűlés által alkotott törvény kihirdetésének elrendelésére az 1920-ik évi 1-ső t.-c. 13. §-ának 2-ik bekezdésében megszabott hatvan napi

határidő alatt a kormányzó az országgyűlést feloszlatta vagy, ha e határidő alatt az országgyűlésnek törvényben megállapított tartama letelt, a kormányzó a még ki nem hirdetett törvényt újabb megfontolás végett az ujonnan összehívott országgyűlésnek küldheti meg, összeülésétől számított tizenöt napon belül.

Az 1920-ik évi 1-ső t.-c. 13. §-a 2-ik és 3-ik bekezdésének a jelen törvénnyel ellenkező rendelkezései, ugyszintén az 1920-ik évi XVII. t.-c. 1-ső §-a hatályát veszti.

A jelen törvény kihirdetésének napján lép hatályba.

vitéz Gömbös Gyula s. k.
miniszterelnök.

A törvényjavaslathoz tartozó indokolás rámutat arra, hogy a kormányzó házelnapolási jogának korlátozása sérti ősi alkotmányunk szellemét, azonkívül nem is célszerű.

Gömbös Gyula miniszterelnök a Nemzeti Egység Pártja hivatásáról

A Nemzeti Egység Pártja kedden tartotta utolsó értekezletét a nyári szünet előtt. Az értekezleten Gömbös miniszterelnökkel az élén megjelent az egész kormány.

Sztranyavszky Sándor elnök bejelentései során megemlékezett Máriássy Mihálynak, a monori kerület új képviselőjének megválasztásáról, majd az új párttagok névsorát is-

mertette és a földművelésügyi csoport kiegészítését javasolta.

Ezután Gömbös miniszterelnök szólalt fel és mindenek előtt megköszönte a párt támogatását, majd a nemzeti munkaterv sikeréről beszélt. A sikert bizonyítja, hogy a munkaterv irányelveit egyesek az ellenzéki oldalról is magukévé tették, persze a forrás megnevezése

nélkül. Nem vádol senkit plágiummal, hiszen az okos embert az jellemzi, hogy a helyes dolgokat magáévá teszi. Öröme szolgálna tehát, hogy a munkatervet az ellenzék néhány tagja is mint forrásmunkát használta fel.

A következőkben a miniszterelnök a párt célkitűzéséről beszélt, amelyek homlokterében a nemzeti egység megteremtése áll. *Független állami életet elő nemzelnék szükségé van a minden áron való ellenzékieskedéstől mentes politikai légkörre, mert ez adhatja meg a nemzetnek a lehetőséget arra, hogy életfeltételeit minden körülmények közt biztosíthassa.* Olyan célokért küzd a párt, amelyeket minden magyarnak magáévá kell tennie. Hiszi, hogy a konkolyhíntők ezután sem tudják meglontani az egységet, majd kijelentette, hogy továbbra is erre a pártra kíván támaszkodni az állandóság, a nyugalmas légkör és a réalpolitika érdekében. Most, amikor az átalakulás korában élünk: vagy a romboló revolúció következik, vagy pedig az evolúció, amelynek a kor lelkének és eseményei lényegének felismerése az előfeltétele. A revolúció gyors iramától főképpen a gazdasági problémákat kell megóvni. A kormány politikája az óvatosság és evolúció jegyében folyik nyolc hónap óta. A magyar lélekkel ellenkező reformokba nem megy bele; *a haladó népies politika jegyében dolgozik s politikáját a tömegekre építi.*

A kormányzat legközelebbi feladatait ismertette végül a miniszterelnök. Javasolta, hogy a kormányzói jogkör kibővítéséről szóló törvényjavaslatot a párt egyhangulag tegye magáévá, ezzel is hangsúlyozva azt, hogy

az államfőben közjogi életünk stabil tényezőjét látjuk ellentétben azokkal az egyoldalú beállításokkal, hogy az ő tiszte csak ideiglenes és átmeneti lenne.

Sztranyavszky pártelnök felhívására most a párt egyhanguan elfogadta a javaslatot.

Az export kérdésről és gazdaadósságok ügyéről beszélt még a miniszterelnök. Beszédét az értekezlet nagy lelkesedéssel fogadta.

Az értekezlet után társasbéd volt, amelyen Marton Béla országos főtitkár köszöntötte Máriássy Mihályt, az ujonnan megválasztott monori képviselőt.

Négy fillérrel lett a kenyér olcsóbb

Egyik multheti számunkban megírtuk, hogy az új gabonaértékesítési rendelet következtében az összes csongrádi pékek leszállítják a kenyérárát.

Ez a leszállítás vasárnapra megtörtént s a pékek az egész vonalon 4 fillérrel adják olcsóbban a kenyeret. Ezenkívül olcsóbb lett a sütemény is, az eddigi 5 fillér helyett 4 fillérért lehet süteményt vásárolni.

Az új kenyérárak a következők: az eddigi 22—24 filléres barna kenyér 18—20 fillér, az eddigi 34 filléres félbarna kenyér 30 fillér.

Hófehér kenyeret Csongrádon nem sütnék.

Szünet a nappali áramszolgáltatásban

A Villamosmű ezuton hozza a t. fogyasztó közönség tudomására, hogy f. hó 7-én. pénteken reggel 6 órától d. u. 6 óráig gépjavítás miatt áramszünet lesz Csongrádon.

Az igazgatóság.

Ára 4 fillér, vidéken 6 fillér.

Hány munkást szerződtek aratásra és cséplésre

Az aratás és cséplés körüli teendők ellátására a város gazdasági hivatalától szerzett értesülésünk szerint ezideig kb. 1500 csongrádi munkással kötöttek a hatóság előtt szerződést.

A munkások közül leg többen vidékre mennek, helyben alig van szerződése 70—80 párnak és 30

pár ezek közül is Felgyőn nyert elhelyezést. Felgyő ezenkívül Csanytelekről 170 arató párt, 56 cséplőmunkást, Csongrádról 30 cséplőmunkást alkalmazott.

A többi helybeli gazdaságok valószínűleg szöbelileg szerződtek munkásaikat, de ezeknek száma ismeretlen a hatóság előtt.

Tüzesetek a tanyák között

A hét folyamán három tüzeset történt a tanyák között.

Vasárnap éjszaka özv. Turi Pálné 846. számú tanyája égett le, ahol az istállóban egy ló is bennpusztult.

Hétfőn este 7 órakor Tóth Pál 93b számú tanyáján, éjszaka 11 óra-

kor pedig Gulyás Imre 763 számú tanyáján támadt tűz s Tóthnak a tanyája, Gulyásnak pedig egy sertésólya égett le.

A tüzet a vizsgálat megállapítása szerint mindhárom helyen gondatlanság okozta.

Az épületek biztosítva voltak.

Elrendelték a pásztorkutyák vesztség elleni beoltását

Hogy a Csanytelekhez tartozó síróhegyi pusztán történt vesztségű járványhoz hasonló eset a jövőben elő ne fordulhasson, az alispán érdekes rendeletet adott ki tegnap délelőtt.

Elrendelte az alispán, hogy valamennyi közle-

gelőn a pásztorkutyáit évenként egyszer be kell oltani vesztség ellen, mert ezt a védekezési módot eddig is több helyen sikerrel alkalmazták.

Igy a csongrádi csordajárásokon is rövidesen beoltják a pásztorkutyáit.

CsAK—SzTE 0:0

A CsAK futbalcsapata vasárnap Szentesen játszott az ottani SzTE csapatával.

A mérkőzés, melyet a csongrádiak egyáltalán nem vettek komolyan, nivótlan csapkodó játék

után 0:0 arányban ért véget.

A játékosokról ezuttal nem sok jót irhatunk, valamennyien formájukon alul játszottak, legfeljebb a védelem érdemel némi dicséretet.

Hogy került a fagylaltárusnőhöz a hamis kétpengős

A szelevényi csendőrség tegnap délelőtt megkeresést küldött a rendőrségnek, hogy hallgassanak ki egy csongrádi fagylaltárusnőt, hogyan jutott egy hamis 2 pengős a birtokába.

A megkeresést az tette szükségessé, hogy a nevezett fagylaltárusnőtől, aki Kiss Gyula helybeli

cukrászmester alkalmazottjának adta ki magát, a legutóbbi szelevényi busz alkalmával Kozák Mihályné szelevényi lakos fagylaltot vásárolt s az 5 pengősből visszkapott összegben később egy hamis 2 pengőt talált.

Kéri még a megkeresésben, ha a rendőrség hamispénz kiadásának

vétségét látna fennforogni, úgy indítsák meg az asszony ellen az eljárást.

A rendőrség az asszony

előállítására, ill. kihallgatására céljából a szükséges lépéseket megtette.

Fertőző állatbetegségek a megyében

A törvényhatósági főállatorvos kimutatása szerint az utolsó két hét alatt a következő állatbetegségek léptek fel a megyében:

Lépfene Magyartésen 2, ivarszervi kiütés Csongrádon 5, rühösség Kisteleken 2, Sövényházán 1,

Dorozsmán 3, Derekegyházán 1, sertéspestis Fábánban 2, Kisteleken 16, Sövényházán 1, Algyőn 1, Dorozsmán 12, Pusztamérgezen 3, Derekegyházán 1, Mindszentén 4, Szegváron 2, Csongrádon 9.

Magyarország jelenlegi határai igazságtalanok, — ismerte be de Tessan volt francia miniszter

Párizsból jelentik: A francia és külföldi sajtó együttes párisi szervezete most tartotta az évi utolsó összejövetelét, amelynek napirendjén a dunai államok helyzete és a Habsburg-kérdés szerepelt. A szónokok sorát Gál László párisi magyar újságíró vezette be, aki hangsúlyozta, hogy sem a Habsburgok restaurációja, sem valamely dunai államszövetség megalakítása, sem bárminő más megoldás a Duna völgyében el sem képzelhető, míg Magyarország politikai kérdéseit nem rendezik.

Nagy figyelemmel hallgatták meg de Tessannak, a francia képviselőház külügyi bizottsága képviselőjének felszólalását aki kijelentette, hogy a rendkívül kényes dunai kérdés megoldása tekintetében sokat vár a négyes szerződés megkötésétől. Szerinte ez majd elősegítheti, hogy az érdekelt államok közt előbb a gazdasági, majd pedig a politikai ellentéteket is kiegyenlítsék. El kell ismerni — mondotta, —

hogy Magyarország jelenlegi határai igazságtalanok és egészségtelenek. A revízió el fog jönni, mert el kell jönnie.

A volt miniszter szavai mély hatással voltak a jelenlevőkre.

Általános munkakötelezettség Ausztriában

A szövetségi kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy általános munkakötelezettséget vezet be Ausztriában. Az önkéntes munkaszolgálat intézményének rövid fennállása óta kedvező tapasztalatokat szereztek ezen a téren és ez indította a kormányt arra, hogy kiszélesítse általános munkakötelezettségi intézményét, az önkéntes munkaszolgálatot. Az erre vonatkozó tervek még nem készültek el, a lap azt hiszi azonban, hogy rövidesen sor kerül a terv végrehajtására, tekintettel arra, hogy a költségeket azáltal lehetne előteremteni, hogy a munkanélküli biztosítás céljaira eddig felhasznált összegeket erre a célra fordítanak.

Cséplőszen,
retorta faszén, **mész, cement**
és száraz búkk tűzifa
hasábos, fűrészelt s aprított állapotban
állandóan **legolcsóbban** kapható
Nyíki József
fakereskedőnél, Zsinór u. 30. Telefon: 24.

NAPIREND

Julius 6 csütörtök.
Róm. kath. Izaiás prof.
Ref. Esaiás.

Nap kel 4 ó 10 p., nyug-
szik 19 ó. 59 p.

Éjszakai gyógyszerári
ügyeletet tart: Czajlik,
Barna, Gömör.

HIREK

— **A Vitézi Rend új
csongrádmezei székkapitánya.** Legfelsőbb intéz-
kedés folytán Csongrád
vármegye Vitézi Székének
székkapitányi tisztségébe
vitéz Szendrey László ör-
nagyot, az eddig széktartó
helyettest neveztek ki a
távozó vitéz Baló ezredes
helyére. A Vitézi Rend új
székkapitányának kineve-
zése, mint tízéves csong-
rádmezei áldozatos munkájának legfelsőbb elis-
merése, vármegyeszerte
osztatlan örömet kelt.

— **Országos vásárok.**
Julius 16–17 országos
kirakodóvásár Hódmező-
vásárhelyen. Julius 9-én
országos vásár Csépan.

— **Rossz az idejé mez-
termés.** Az ország külön-
böző helyeiről beérkezett
jelentések szerint a rossz
időjárás következtében az
akácvirágzás nem sike-
rült, úgy, hogy a méhé-
szek ugyiszólván akácmez
nélkül maradtak. A már-
cius hó végén beállott idő-
járás megakadályozta a
méhcsaládok fejlődését is
és gyengítette az álló-
mányt. A rossz időjárás
folytán tehát az idén erős
hiány lesz akácmezben.

— **Szeptemberben ló-
verseny lesz Szentesen.**
A szentesi Gazdasági Egye-
sület vasárnap megalaki-
totta lótenyésztő és érté-
kesítő szakosztályát. Az
alakulás után elhatároz-
ták, hogy szeptember 8-án,
Kisasszony napján nagy
lóversenyt rendeznek
Szentesen.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon jóbarátok, jó-
ismerősök, akik felejtethet-
etlen jó férjem, Melkuhn
János ny. MÁV tiszt elha-
lálózása alkalmából fáj-
dalmamat bármilyen for-
mában enyhíteni szívesek
voltak, ezuton is fogadják
leghálásabbköszönetemet.
A szabó- és vegyes ipari
szakosztályoknak szíves
megjelenésükért külön is
köszönetet mondok.

özv. Melkuhn Jánosné.

Az ország feszült érdeklődése kísérte a solymári bánya iszappal elöntött mélyén folyó mentőmunkálatokat, az egész ország lelkes szeretettel köszöntötte a megmentett 9 bányászt és mindenki megindult szívvel, könnyes szemekkel osztozik a bánya mélyén hősi halált halt két bányász családjának gyászában. A képviselőház keddi ülésén a pénzügyminiszter az egész magyar társadalom nevében az elismerés lobogóját hajtotta meg a bányászok előtt. Bizonyos, hogy amikor a miniszter az eltemetett és megmentett bányászok hősi küzdelméről, a mentők testvéri szolidaritásáról és a magyar társadalom testvéri együttérzéséről beszélt, minden magyar nevében nyilatkozott, adja Isten, hogy a miniszternek és a képviselőház elnökének azon szavai, amelyekkel a solymári katasztrófára, mint példára mutattak rá, megtalálják utjukat minden magyar szívhez. „A solymári bányászok szomorú esete — mondotta a Ház elnöke — azt példázza, hogy a legmélyebb sirból is van föltámadás, ha van összetartás és ha van bizalom.” A miniszter ugyancsak arról beszélt, hogy a solymári esetet példamutatásnak kell tekinteni: „Ezeknek a derék bányásztestvéreinknek — ugymond — kijár az egész magyar társadalom elismerése. Mert példát mutattak arra, hogy a nehéz helyzetbe jutva miként kell magunkat megsegítenünk, hogy a Gondviselés is megsegítsen bennünket“...

Csongrádi iskolai értesítők

Szent Imre reálgymnázium

Valóságos kis kötet az idén is a Szent Imre reálgymnázium értesítője, amelyet a város kulturális fejlődése szempontjából nagyjelentőségű intézet kiváló mb. igazgatója, Ur Márton tett közzé.

Az értesítő közli Kiss Károly Ernő tanárnak „A magyar jobbágyság kialakulása” c. értékes tanulmánya első részét, majd az iskola multjának ismertetése után az elmúlt tanév történetére vonatkozó adatok következnek. Az iskolától, saját kérelmükre elhelyezett Váradi János dr. és Kling Ádám dr. r tanárok működésének meleg elismerése és Czákó János és Peer István tanárok idehelyezésének regisztrálása után az ifjúság kielégítő egészségi állapotára, szükségelhelyezésére vonatkozó adatok, könyvtárak, szertárak gyarapodásának ismertetése következik.

Az iskola működésének szentelt fejezetben a közönség különös érdeklődésére számot tartó része az, amely felsorolja az igazgató a mindenkor kulturális eseményszámba menő iskolai ünnepélyek magas színvonalu irodal-

mi délutánok változatos műsorát.

Az iskola kebelében a köv. ifjúsági egyesületek működtek: agr. Széchenyi István Önképzőkör, a Segítő Egyesület, a Gyorsirókör, az 553. sz. Cserkészcsapat, a Szent Imre kongregáció, ifj. Sakkör és Sportkör. Az egyesületek egyrésze természetesen csak a tag-ifjúság tanitva szórakoztatásának célját szolgálta, másik része azonban a szülőket és a közönség széles rétegeit részesítette munkája elismerésre érdemes eredményeinek megismeréséhez, míg a Segítő Egyesület fontos szociális missziót töltött be.

Megtudjuk az értesítőből, hogy az egyesület az idén 23 tanulót felvételi, 21 tanulót tandíjsegélyben részesített, 14 tanulót a tejakció során támogatt, könyvbeszerzésre és bekötésre 139.13 pengőt fordított és 121 tanuló-
nak 517 könyvet adott használatra. Ugyancsak az egyesület kezdeményezésére 23 áldozatkész család 10 kisdiáknak adott ebédet és vacsorát.

A Segítő Egyesület tartja fenn a Csongrád lakos-

Időjárás

A Meteorologiai Intézet jelenti július hó 5-én, délben 12 órakor: Budapestben a déli hőmérséklet 21 fok C.

Várható időjárás a következő 24 órában:

Változófelhőzet, néhány helyen kisebb záporosók. Az északi szél kivált az Alföldön még elég élénk marad.

ságának — a piaci fogyasztás stb. révén, — lényeges bevételt jelentő Internátust, amely Ur Márton mb. igazgató körültekintő és biztoskező gondnoksága mellett az idén anyagilag is megerősödött. Az internátus jövedelme tette lehetővé a szegénysorsu csongrádi kisdiáknak a gimnáziumba való beiratását. Az internátusnak egyébként az idén 28 lakója volt.

Az iskola tanulóinak tanulmányi előmenetelét részletező adatok szerint felvettek 187, osztályoztak 181 nyilvános és magántanulót. A legnépesebb a 31 tanuló III. o., a legkisebb létszámu a 16 tanuló VII. o. volt.

A tanulmányi eredmény általában kielégítőnek mondható. Az osztályozott 181 tanulóból jelesrendű lett 11 (6.07%), jórendű 48 (26.5%), elégséges rendű 89 (49.1%), egy tárgyból bukott 19 (10.49%), több tárgyból 14 (7.7%).

A tanulók szülei közül 148 csongrádi, 9 megyebeli, 24 vidéki lakos. A szülők foglalkozási statisztikája: 45 gazda, 28 ipari, 13 keresk. 67 értelmiségi, 8 katonai, 11 nyugdíjas, 9 egyéb foglalkozásu.

Az érettségizettek közül 5 papi, 6 tanári, 4 tanítói, 1 orvosi, 1 mérnöki, 2 jogi, 1 gazdatiszti, 2 gazdálkodói, 1 rendőri és 2 ipari pályára lép.

Végül tájékoztatást nyújt az értesítő a jövő iskolai évre; a beiratás szept 6–7-én történik. (a felvételtkor fizetendő 9.20 P. A tandíjra stb. vonatkozó adatokat már közöltük).

A javító, pótló vizsgák szept. 4–5-én lesz, az iskolai évet szept. 10-én ünnepélyes Veni Sancte-vel kezdik meg, de az osztályrendezés stb. már 9-én megtörténik.

Rendszeres hetiköznapi leadások:

9.45 Hírek. 11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó, időjárásjelentés. 1.15 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Julius 6 csütörtök.

6.45 Torna. Utána gramofonlemez. 10 Felolvasások. Közben gramofonlemez. 12.05 Fejes szalonzenekar. 1.30 Haris Győző vokálkvartettje. 4 Nemák Béla előadása. 5 Amanné Antos Ilona énekel. 5.30 Cigányzene. 6.30 „Készül a harang”. Helyszíni közvetítés a Slezák haranggyárból. 7.10 Terménytőzsdei árak. 7.20 Kernács Pál hegedű, Fehér Pál énekel. 8.20 „Ocskay brigadéros”. Történelmi színmű 4 felvonásban. 10.20 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Utána gramofonlemez.

Ebédkoszt

legolcsóbban kapható az
Uri utca sarkon lévő
Neuschwender-féle
vendéglőben.

Csongrád megyei város
polgármesterétől.

3763—1933. sz.

Felhívás

Figyelmeztetem a lakosságot a Belügyminiszter Ur 212.000—1933. B. M. sz. körrendeletére, melyet kivonatolva az alábbiakban közlök.

A hastyphus, (hasihagy-máz, typhus abdominalis) hazánk egyik legveszedelmesebb fertőző betegsége, amely úgy a megbetegedések nagy halálozási arányszámánál, mint a fertőzés rendkívül könnyű voltánál fogva, közegészségügyünk egyik legnagyobb ártalmát jelenti.

A hastyphus fertőző csirái leginkább étellel, vagy itallal, szájon keresztül jutnak a szervezetbe.

Az étel és italneműeket pedig részint a hastyphusbetegségben szenvedő, részint a betegségből már kigyógyult oly egyének

fertőzik, akik a betegség kórokozó csiráit gyógyulásuk után is hosszú időn keresztül magukban hordják, az u. n. bacillus-gazdák. Az ilyen egyének ürülékei óriási számban tartalmazzák a fertőzést okozó csirákat, amelyek részint szennyes kéz vagy ruhanemű, részint az ilyen ürülékkel elpólyegyek közvetítésével kerültek azután az élelmiszerekre.

Ritkább az az eset, hogy a helytelenül megépített árnyékszék fertőzött tartalma a közelfekvő kutba szivárog és annak vizét megfertőzve terjeszti a ragályos betegséget. A fenti esetek különösen olyan helyeken fordulnak elő nagyobb számban, ahol az ürülékanyagok eltávolítására megfelelő csatornaberendezés nincs és ahol az emberi ürülék befogadására helyesen megépített árnyékszék hiányoznak.

Miután a fertőző betegség száma a múlt év folyamán a fokozottabb elővigyázati intézkedések ellenére oly nagy mértékben emelkedett, hogy tartani lehet a betegségnek még nagyobb fokú elterjedésétől, illetőleg járványszerű kiterjedésétől, oly intézkedésekről kell gondoskodnom, mely a betegség terjedésének megállítására megfelelőnek tekinthető.

Ezért a hastyphus elleni védekezés tárgyában a következőket rendelem

Minden község (város) köteles az 1908:XXXVIII. tc. 1. §-a c.) pontjában előírt rendelkezések végrehajtására, általában a köztisztaság előmozdítására és megőrzésére fokozott figyelmet fordítani. E célból az erre hivatott szerveit kötelezze arra, hogy a jelen rendelet hatályba lépése után házról házra járva meggyőződjene arról, hogy az utcák, különösen a házak udvarának tisztasága, elsősorban pedig az emberi ürülék, a trágya, a szemét, a trágyalé és a szennyvizek elhelyezése, illetőleg levezetése és eltávolítása a közegészségügyi követelményeknek megfelelő-e.

Oly helyeken, ahol megfelelő árnyékszék (pöcegödör) nincs, a ház tulajdonosát, illetőleg felelős kezelőjét szabályszerű közegészségügyi véghatározattal kötelezni kell, vízhatlan falazatu, jól záró fedéllel ellátott, csukott,

a közegészségügy követelményeinek megfelelő árnyékszék (pöcegödör) záros határidőn belül való felállítására, illetőleg átalakítására. Oly esetben, amikor e rendelkezés a tulajdonos szegénysége miatt keresztül nem vihető, legalább egy vastag (kb. 20 cm) agyagréteggel jól kidöngölt, hézagmentesen befedhető gödör készítését kell elrendelni. Az ily tárgyban hozott hatósági véghatározatokat azonban az esetleg benyújtott felelősségre való tekintet nélkül, haladéktalanul végre kell hajtani.

A község (város) községét pedig nyomatékosan kell figyelmeztetni, hogy ürülékét saját jól felfogott érdekében csakis az árnyékszéknek gödrébe ürítse. Járvány esetében az árnyékszéknek naponta frissen készített mésztejjel való fertőtlenítését kell elrendelni.

Gondot kell továbbá fordítani a fentidézett törvények alapján az ivóvíz tisztaságának megőzésére is. Ezért az ivóvizet szolgáltató kut környékén, legalább 30 méteres sugáru körben árnyékszék, pöcegödört, trágyadombot, vagy más szennyező berendezést létesíteni továbbá ruhát, fehérneműt, valamint edényeket mosni nem szabad. A kutat jól záró fedéllel kell ellátni és a kut környékét olyképpen kell feltölteni, hogy az elhasznált viz a kutba vissza ne folyhasson. Oly helyeken pedig, ahol a kuthoz itatásra állatok is hajtának, nehogy az állatok a talajt sárrá tapossák, a kut környékét kavicssal, kövel, vagy téglával kell burkolni. Az állatitásra szolgáló vályut a kuttól legalább 5 méter távolságra szabad csak elhelyezni. A kutvedreket keresztvisszátal kell ellátni, hogy a vízmerítő saját edényét a vederbe ne márhassa.

Azt a házat (lakást), amelyben hastyphusbetegedés történt, feltűnő, illetőleg könnyen észrevehető helyen vörös (fertőző) cédulával kell megjelölni, amelyet addig eltávolítani nem szabad, amíg a hatósági zárófertőtlenítést nem foganatosították. Az ily házba (lakásba) a közvetlenül odatartozó egyéneken, továbbá az orvoson, ápolónon, vagy fertőtlenítőn kívül

senki be nem léphet.

A hastyphusban szenvedő beteget az egészségesektől el kell különíteni, illetőleg amennyiben ez keresztül nem vihető, kórházba kell szállítani.

Miután a légy egyik legnagyobb terjesztője a betegségnek, a beteg szobájában és az egész lakásban megfelelő számú légyfogót vagy légyölő papírt, vagy más erre a célra szolgáló légyölőberendezést kell elhelyezni. Az ilyen célra szolgáló papírt kicserélés alkalmával el kell égetni. Kívánatos a betegszoba ablakát hálóval (organtin, drótháló) ellátni a legyek bevándorlása ellen. A beteg ürülékét (belső, vizelet) köpetét ágytálcán (vagy fedővel ellátható más edénybe) kell felfogni, mésztejjel fertőtleníteni s azt csak 2—3 órai állás után szabad az árnyékszékbe önteni. A beteg által használt ágyneműt, fehérneműt és edényeket, valamint egyéb használati tárgyakat az orvos előírása szerint gondosan kell fertőtleníteni. A beteget ápoló személyt az egyéni fertőtlenítés (védekezés) feltételeire gondosan ki kell oktatni.

Az árnyékszékbe minden nap bőven kell mésztejet önteni, a légy álcák szaporodásának megakadályozása végett. Kívánatos ugyan e célból az árnyékszék, vagy pöcegödör hig tartalmára olajsalakot (utcai öntöző olajat) vagy petróleumot önteni.

Megjegyzem, hogy körrendeletem végrehajtását közegészségügyi kerületi felügyelőim útján magam is ellenőriztetni fogom s a mulasztó közeggel szemben a legszigorubb fegyelmi felelősségrevonást fogom alkalmazni.

Budapest, 1933. ápr. 5.
vitéz dr. Keresztes Fischer
Ferenc sk. m. kir. belügy-
miniszter.

A kiadmány hitelül:
Csongrád, 1933. jun. 20.
PERCZE
kiadó.

Egy es két szobás uri lakás kiadó Szentháromság-tér 13. 523

Nyárfát, fűzfát állandóan vásárolunk. Gazdák Malma (voit Herke malom). 539

Mindennap vegye meg a Híradó-t!

Nyomatott László és Szekeres villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Csongrád, Szentháromság-tér 2